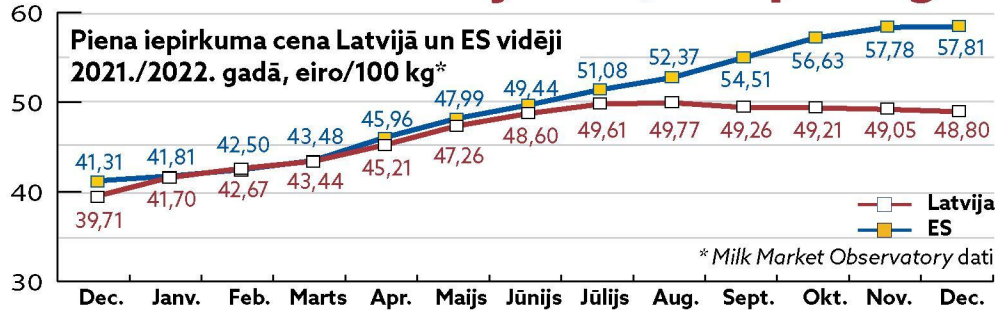

Piena cenas Latvijā krīt, Eiropā aug

Decembrī Latvijā turpinājās piena iepirkuma cenu samazinājums, vidējai cenai nokritot līdz 48,8 centiem par 1 kg. Turpretī ES vidējā piena iepirkuma cena pakāpās līdz 57,81 centam, tādējādi Latvijas un ES vidējās piena cenas atšķirības jau pārsniedz 9 centus. Lauksaimniecības kooperatīvu pārstāvji norāda, ka janvāri cenas kritums turpinās, atsevišķos gadījumos pircējiem par pienu solot pat zem 40 centiem par 1 kg. Kaimiņos Lietuvā vidējā piena cena decembrī nokritās no 54,62 centiem uz 51,15 centiem, bet Igaunijā

pieauga no 53,21 centiem līdz 54,50 centiem.

Eiropas Piena tirgus novērošanas centra dati rāda, ka pēdējo četru nedēļu laikā nedaudz pieauga lopbarības izmaksas – par 1,5 %, bet energoresursu cenas pakāpās par 0,8 %.

Industriālo piena produktu biržās ES un arī pasaulē cenas turpina samazināties. ES sviesta cenas kritums bija par 2,8 %, vājpiena pulvera cena samazinājās par 4,3 %, pilnpiena pulverim cena krita par 1,4 % un Čedaras sieram – par 2,7 %. **LL**

Sācies ĀCM otrais vilnis

Latvijā ar medībām nav izdevies noturēt mežacūku populāciju tādā līmenī, lai nepieļautu Āfrikas cūku mēra (ĀCM) izplatību, intervijā aģentūrai LETA atzina Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) ģenerāldirektors Māris Balodis. Šobrīd Latvijā vērojams otrais ĀCM izplatības vilnis, kas sākas Latgalē. M. Balodis: “Latgalē ir jauna invāzija, savukārt Kurzemes pusē mēris tā arī nepazuda. Joprojām notiek inficēšanās Kurzemes reģionā – tad parādās Talsu apkaimē, tad Ventspils novadā, tad dodas atpakaļ uz Liepāju, Talsiem. ĀCM ļoti cirkulē starp Kurzemes novadiem atšķirībā no

Vidzemes un Latgales, kur, izmirstot mežacūkām, mēris uz kādu laiku pazūd.” Latvijā ir trīs aktīvi ĀCM perēkļi: Latgalē, Kurzēmē un Tukuma novada Ķemeru Nacionālā parka teritorijā. Ņemot vērā, ka ĀCM gadījumā vakcinu nav, to var apkarot tikai ar dzīvnieku populācijas mēdzmentu – pietiekami ilgu laiku cūku blīvums jāsamazina ļoti zems, ne vairāk kā viena cūka uz 200 hektāriem. Šobrīd Latvijā varētu būt ap 30 000 mežacūku. Vislabākā situācija bija 2018. un 2019. gadā, kad Latvijā bija ap 15 000 mežacūku. Pirms mēra Latvijā bija vairāk nekā 50 000 mežacūku. **LL**

Inflācijas tempi pierimst

Latvijā līdz pavasarim inflācija saglabāsies 20–21 % apmērā, bet, sākot ar vasaru, tā strauji mazināsies, norāda Finanšu ministrija (FM). Pērn decembrī pirmo reizi pēdējo divu gadu laikā patēriņa cenas, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, samazinājās. Atbilstoši jaunākajiem Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) datiem pērnā gada decembrī vidējais patēriņa cenu līmenis bija par 0,5 % zemāks nekā novembrī. Lai arī šo kritumu var uzskatīt par simbolisku, tas tomēr norāda, ka inflācijas augstākais punkts ir sasniegts. Inflācija gada izteiksmē saglabājas augstā

līmenī, bet vienlaikus arī pakāpeniski bremsējas. 2022. gada decembrī patēriņa cenas bija par 20,8 % augstākas nekā iepriekšējā gada attiecīgajā mēnesī, kas bija zemākais pieaugums kopš jūlija. Pērnajā gadā cenu kāpums bija visaptverošs un straujš. Vēl janvāri gada inflācija bija 7,4 %, bet jūlijā pirmo reizi kopš pagājušā gadsimta 90. gadu vidus tā pārsniedza 20 % atzīmi, sasniedzot 21,5 %. Tādējādi 2022. gadā kopumā vidējais patēriņa cenu līmenis bija par 17,3 % augstāks nekā iepriekšējā gadā, kas atbilst FM prognozētajam līmenim. **LL**

Jaunpilī ieguldīs saules paneļos

Piena pārstrādes uzņēmums a/s “Jaunpils pienotava” saules paneļu elektrostacijas kompleksa izveidē plāno ieguldīt 400 000 eiro, liecina informācija Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā. Atbilstoši izsludinātajam konkursam projektu plānots pabeigt līdz 2023. gada 29. decembrim, un tas tiks īstenots Tukuma novada Jaunpils pagastā. Projekts tiks līdzfinansēts ar programmas “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” līdzekļiem. Uzņēmums plāno izveidot pilnībā automatizētu saules enerģijas ražošanas, piegādes un monitoringa sistēmu ar saules parku gan uz ēku jumtiem, gan uz zemes. Paredzēts, ka kopējā elektrostacijas jauda būs vismaz 400 kW. **LL**

Varēs piemērot samazinātu NĪN

No šī gada samazinātu nekustamā īpašuma nodokli (NĪN) piemēros lauksaimniekiem un zivsaimniekiem paredz pērn apstiprinātie grozījumi likumā “Par nekustā īpašuma nodokli”. Tas paredzēts kā uzņēmējdarbības atbalsta princips, saskaņā ar kuru pašvaldība izmanto samazināto nodokļa likmi kā līdzekli savas teritorijas uzņēmēju vai noteiktu uzņēmējdarbības veidu konkurētspējas paaugstināšanai. Pašvaldība var noteikt atvieglojumus atsevišķām nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju kategorijām 90 %, 70 %, 50 % vai 25 % apmērā no nekustamā īpašuma nodokļa summas. To nodokļa maksātāju kategorijām, kuri ir saimnieciskās darbības veicēji, pašvaldības var piešķirt nodokļa atvieglojumus kā “de minimis” atbalstu, ievērojot Eiropas Komisijas 2013. gada 18. decembra regulas piemērošanu “de minimis” atbalstam lauksaimniecības nozarē un zvejniecības un akvakultūras nozarē. **LL**

Sagatavoja
IVETA TOMSONE